

A feladatokat írta:
Horváth Balázs,
Szeged
Lektorálta:
Széchenyi Gábor,
Budapest

Név:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2021. december 17.

Curie Kémia Emlékverseny
10. évfolyam I. forduló 2021/2022.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Pontszám								

1. feladat

8 pont/.....

Igaz - Hamis

	Állítás	Döntés (igaz/hamis)
A	Az alapállapotú rézatomban a párosítatlan elektronok száma egy.	
B	Az ezüst az áramot (standard állapotban) az összes elem közül a legjobban vezeti.	
C	A cink nehézfém.	
D	Az ionrácsos anyagok általában jól oldódnak vízben.	
E	Fémsók vizes oldatainak elektrolízise során az anódon mindig oxigéngáz keletkezik.	
F	A metánban a szénatom oxidációs száma -4.	
G	Marie Curie 1911-ben fizikai Nobel-díjat kapott.	
H	A foszfort már az ókorban ismerték.	

2. feladat

8 pont/.....

Kísérletelemzés

Három (A, B, C jelű) gázfejlesztő készülékben különböző kristályos szervesetlen anyag van. Mindegyikre sósavat csepegtetünk. Tapasztalataink:

- A) Színtelen, záptojás szagú gáz fejlődik.
- B) Színtelen, szúrós szagú gáz fejlődik.
- C) Színtelen, szagtalan gáz fejlődik.

Töltsd ki a táblázatot, és válaszolj a táblázat utáni kérdésekre!

A szervesetlen anyag képlete	A lejátszódó kémiai reakció egyenlete	Melyik betűjelű gázfejlesztőben van?
Na_2SO_3		
Na_2S		
Na_2CO_3		

Az A jelű gázfejlesztő készülékben fejlődő gázt Lugol-oldatba vezetjük. Mit tapasztalunk?

.....

.....

Írd fel a lejátszott kémiai reakció egyenletét!

.....

3. feladat

8 pont/.....

Négyféle asszociáció

Írd a megfelelő betűjelet a feladat végén található táblázat megfelelő cellájába!

- A) hidrogén-klorid
- B) ammónia
- C) mindkettő
- D) egyik sem

1. Molekulája egy nemkötő elektrópárt tartalmaz.
2. Molekulája poláris.
3. Standardállapotban (0,1 MPa; 25 °C) folyékony halmazállapotú.
4. Szúrós szaga van.
5. Előállításakor a gázfelfogó hengert szájával felfelé kell tartani.
6. Vízen oldásakor az oldat pH-ja csökken.
7. Vizes oldatát enyhén melegítve az oldat anyagmennyiség-koncentrációja csökken.
8. Fenoltaleines vízbe vezetve színváltozás tapasztalható.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

4. feladat

8 pont/.....

Kémia történet

A Nobel Alapítvány Katalógusa szerint többek között az alábbi felfedezésekért adtak kémiai Nobel-díjat.

A: A növények szén-dioxid-asszimilációjának kutatásáért.

B: A kémiai rendszerekben lejátszódó elektrontranszfer reakciók elméletével kapcsolatos eredményeiért.

C: Elismerve nagyszámú kémiai elem atomtömegének pontos meghatározását.

D: Termokémiai munkássága elismeréseként.

E: A növényi színezőanyagokra, különösen a klorofillre irányuló kutatásaiért.

F: A cukrok és purinok szintézisére irányuló munkájával nyújtott rendkívüli szolgálatai elismeréseként.

G: A szerves szintézis művészetében elért kiemelkedő eredményeiért.

H: A kvázikristályok felfedezéséért.

Azonosítsd a leírtak alapján a Nobel-díjas tudósokat! Töltsd ki a táblázatot!

A felfedezés	A tudós teljes neve	A Nobel-díj átadásának időpontja (évszám)
A		
B		
C		
D		
E		
F		
G		
H		

5. feladat

8 pont/.....

Egy PB gázipalack töltetömege 12,0 kg. A palack 3,00 : 2,00 anyagmennyiség-arányban tartalmaz propánt és butánt. Főzés során a gázipalack tartalmának 1,24 tömeg%-át tökéletesen elégettük és közben 255 dm³ szén-dioxid-gáz keletkezett.

- a) Írd fel a propán és bután tökéletes égésének egyenletét!**
- b) Határozd meg a palackban levő elegy átlagos moláris tömegét!**
- c) Határozd meg a gázok moláris térfogatát a konyhában tapasztalható körülmények között!**